De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 50. KAAPSTAD, DINGSDAG, 18 MEI 1880. No 4,631.

ZUID- EN OOSTAFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Stoomboomaatschappij **"UNION"** (GELIMITEERD).

De Stoombooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar

ENGELAND,

via Madeira, om de andere Dingsdag, te St. Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

GERMAN, Kapt. COXWELL, 25 Mei.
ANGLIAN, Kapt. OWEN, 8 Junij.
PRETORIA, Kapt. G. LARMER, 22 Junij.
TROJAN, Kapt. TRAYERS, 6 Julij.

NAAR DE KUSTHAVENS EN NATAL

Vertrekken zij om de veertien dagen, na aankomst van iedere Stoomboot van Engeland, en eens in de 28 dagen met de Stoomboot naar Natal hare reis voort naar

ZANZIBAR,

te Delagoabai, Inhambane, Quilimane en Mozambique aanleggende.

Retourkaartjes worden uitgereikt tegen verminderde Prijzen.

Voor Vracht of Passage dient men aanvoek bij de Kantoren der Maatschappij, in de Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Directeur Generaal voor Zuid Afrika.

Naar Engeland, via Madeira.

DE Kon. Maalstoomboot GERMAN, C. D. COXWELL, Gezagvoerder, zal als bovengemeld vertrekken op Dingsdag, 25 Mei, te 4 uur 's namiddags. Geen lading zal ingenomen worden na 12 uur 's middags op den dag van vertrek. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai, Alfred Dok, niet later dan 3 uur 's namiddags.

Voor vracht of passage vervoege men zich ten Kantore van de Stoombootmaatschappij Union, No. 62, Adderleystraat.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Kol. Kon. Mail Linie.

DE Stoomboo'en dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar *Londen* om den anderen Dingsdag, via *Madeira* en *Plymouth*, te *Sint Helena* en *Ascension* aanleggende op bepaalde tusschentijden. Die ontvangsten worden uitgereikt tegen eene vermindering van 10 percent tusschen Engeland en de Kaapkolonie en Natal.

Mei .—Extra Maalboot, DUART CASTLE, Kapt. J. DOWDY.
Mei 18.—DUBLIN CASTLE, J. D. JEFFRIES, R.N.R.

ANDERSON & MURISON, Agenten.

WELLINGTON.

140 Extra Vette Slagt- en Jonge Ossen en Koeijen
14 Jonge Zwarte Ossen van 3 tot 4 jaar oud
4 Fraaije Bullen.

Op Woensdag, 19 Mei 1880,

DADELIJK NA AANKOMST VAN DEN 1STEN TREIN,

ZAL bovengemeld getal Ossen en Koeijen publiek worden verkocht uit de Marktkraal te Wellington.

FRED. J. ROUX, Sr.

Wellington, 1 Mei 1880.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

32 Ruinpaarden, 2 tot 4 jaar oud
38 Merries, do. do.
27 Muilezels, 2 tot 5 jaar oud,

ZULLEN worden verkocht, uit de MARKTKRAAL te WORCESTER,

Op Donderdag, 20 dezer,

'S MORGENS, TEN 10 URE,

De Paarden zijn meest allen geleerd, en onder de Ruins bevinden zich verscheidene Egale Paren, van differente kleuren.

S. P. DU TOIT.

Worcester, 12 Mei 1880.

DE VOS & THERON, Afslagers.

DE HEER H. P. MOLLER

IS EEN KANDIDAAT VOOR DE VAKATURE IN DE DIREKTIE DER

kaapsche Commerciele Bank,

SNOEK PEKELAAR,

Te Koop in de Pakhuizen van

LONG, CORBITT & Co.,
30, Langestraat.

July 23.

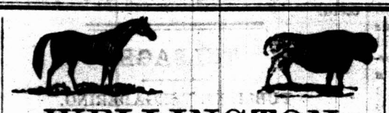

WELLINGTON.

15 Gedresseerde en ongedresseerde Paarden
15 do. do. Merries
150 Groote Vette Slagtossen, Koeijen en jonge Ossen.

Op Donderdag, 20 Mei,

NA AANKOMST VAN DEN EERSTEN TREIN,

ZULLEN bovengemelde Paarden, Ossen en Koeijen publiek worden verkocht uit de Marktkraal.

Zij zijn met groote zorg uit den Vrijstaat opgebragt door

J. MALAN.

Wellington, 8 Mei 1880.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

100 Extra Vette Slagtossen
60 Trekossen en do. Koeijen
20 Paarden en Ezels,

ZULLEN publiek worden verkocht, te Worcester,

Op Donderdag, 27 Mei 1880,

'S MORGENS, TEN 10 URE,

PH. I. KIRSTEIN.

Worcester, 13 Mei 1880.

DE VOS & THERON, Afslagers.

Publieke Verkooping

TE

SOMERSET WEST,

OP

WOENSDAG, den 19 MEI,

VAN

Fijne, Zachte en Fancy Goederen

(VAN WARD).

Verdere aanbeveling zal wel overbodig zijn.

VOORTS

Karpaarden, enz., enz.

ONTHOUDT WEL:

Woensdag, 19 Mei, te Somerset West.

B. M. K. KENNEDY, Afslager.

PAARLSCHE

Brandassurantie en Trustmaatschappij.

VERKOOPING

VAN

Kostbare Vaste Goederen,

BIJ TENDER,

AAN DE PAARL.

DE Ondergeteekende, daartoe met instructien begunstigd door DR. ZEEDERBERG, die uit hoofde van verscheidene aanzoeken daartoe besloten heeft, zal Tenders inwachten tot op

Donderdag, den 20 Mei 1880,

voor den Koop van de volgende KOSTBARE VASTE GOEDEREN:—

1. Dat hecht gebouwd HUIS, bekend als de oude Kosterswoning, gelegen in de Mainstraat, onlangs geheel en al hernieuwd, verdeeld in ruim woonhuis, waarvan de Front of Stoepver trekken meer bepaald ingerigt zijn voor een groot Handelsetablissement, benevens Post en Telegraafkantoren met een pakhuis annex, geoccupeerd als Sodawaterfabriek.

2. Zeker HUURHUIS, bewoond door MISS. BRINK, gelegen achter bovenstaand, annex het Ladies Seminary, en front makende naar het plein.

3. Zeker PAKHUIS, onder dubbele verdieping, gelegen annex bovenstaande, geoccupeerd door den Heer BRINK. Deze eigendommen maken, wegens derzelver centrale ligging, de beste Handelstanden in het dorp uit, waarvoor zij dan ook bijzonderlijk geschikt zijn. Handelaren, Speculateurs en Geldbeleggers zouden wel doen van deze gelegenheid gebruik te maken, daar zulk vastgoed maar zelden in de markt komt.

Men kan afzonderlijk of voor het geheel Tenderen.

Ten minste 2/3 van den Koopschat kan op verband blijven tegen 6 percent 's jaars.

J. J. DE VILLIERS, A.P.zn.
Secretaris.

W. P. Bank Gebouwen,
Paarl, 12 Mei 1880.

HET "ORANJEVRIJSTAATSCH FAMILIEBLAD" is een tijdschrift dat vele belangwekkende, leerzame en amusante stukken bevat. Aangezien het een bijvoegsel tot *De Express* is, zoo wordt het "voor niet" uitgegeven, en zal binnen kort door geheel Zuid Afrika, van noord naar zuid, en van oost naar west worden gelezen. Op het oogenblik is het *Familie-blad* zeer belangwekkend, aangezien daarin de Hollandsche vertaling van het bekwame werk van den heer ALFRED AYLWARD: "De Hedendaagsche Transvaal," voorkomt. *De Express* wordt uitgegeven door eene maatschappij van Oranje Vrijstaatsche Burgers en bevat, behalve het nieuws van den Vrijstaat, ook alle belangrijke berigten uit Natal, de Transvaal, Kaapkolonie, Diamantvelden en Europa. Inteekeningsprijs voor *De Express* £1 7s. 6d. in het jaar. Applikaties te worden gemaakt ten kantore van *De Express*, Bloemfontein, O. V. Staat.—[ADV.]

GUANO.

Beste qualiteit te koop aan de Pakhuizen van

M. L. BENSUSAN & CO.

Kasteelstraat.

GEORGE FINDLAY & CO.

Landen ex "Bruckley Castle,"

Johnson's Portland Cement
Gegoten IJzeren Lucht-Baksteenen
Fraai bewerkte Luchtroosters
Gips, in Tonnetjes en Vaten
Cheavin's Patente snelwerkende Water Filtreermachines
IJzeren Ledekanten, en Kinderkateltjes
Strijkkolen, Strijkijzers
Blikwerk, in Verlakte Toiletstellen, Waterkannen, Voetbaden, Reiskoffers, Lantaarns, Broodpannen, Druippannen, enz.,
Koperen Vischketels, en Konfijt Kastrollen.

IJzerpakhuizen, 10, Gravestraat.

De Ondergeteekenden hebben voorhanden:

KOFFIJ—Java en Rio
RIJST—Rangoon, Mooghy, Huis-, Tafel en Seeta
DADELS—in Zakken, Matjes en Kistjes (een uitmuntende partij)
THEE—Congo, in halve Kisten en Doozen, Souchong, 4 kwaliteiten, Gilmans Mengsel, Buskruid, Welriekende Oranje Peko en Welriekende Capers.

Alsmede een groot assortiment Kruidenierswaren, per laatst aangekomen Schepen.

Te koop tegen de laagste prijzen bij

J. G. STEYTLER & Co.,

St. Georgestraat, No. 28, Kaapstad.

DE KAAPSCHE KOPERMIJN MAATSCHAPPIJ

BEPERKT.

BERIGT.

DE KAAPSCHE KOPERMIJNMAATSCHAPPIJ, GELIMITEERD, hare plaatsen in Namaqualand in pacht aangeboden hebbende, als per advertentie in de *Zuid Afrikaan* en andere nieuwsbladen, heeft wegens het ontvangen van verscheidene voordeelige aanbiedingen voor het land, besloten, zich te ontdoen van hare kudde ANGORAGEITEN, thans op die plaats weidende.

Diensvolgens zal op de plaats "KEEROM," in de afdeeling Namaqualand, eene VERKOOPING worden gehouden op den 31STEN DAG VAN MEI AANST.

Er is groote moeite genomen om het ras der Geiten te verbeteren, voor welk doel direkt van Angora dieren zijn ingevoerd.

Bij dezelfde gelegenheid zal ook een aantal Muilezels, Ossen en Koeijen worden verkocht.

VOOR BOEREN.

PLOEGEN! PLOEGEN!

DE Zilveren Medaille is toegekend aan R. M. Ross & Co. voor de beste collectie Ploegen in 1879—1880.

RANSOMES, enkele, dubbele, drie- en viervoor Ploegen
R. M. ROSS & Co.'s verbeterde Zweedsche Ploeg, twee en drie voor
AMERIKAANSCHE PLOEGEN, in alle nommers
HOWARD'S enkele, dubbele, drie- en viervoor Ploegen
Eggen voor ligten en zwaren grond
Ploegen voor Wijngaarden, Paardeschoffels en toebehooren altijd in voorraad.

R. M. ROSS & Co.

Strandstraat, Kaapstad.

ASSOCITIATIE

TOT BESCHERMING VAN NERINGEN.

DE Ondergeteekenden zijn, op verzoek van verscheidene Klienten—Kooplieden, Winkeliers en Anderen—besloten tot de vestiging eener

Associatie tot Bescherming van Neringen,

Te worden bestuurd, zooveel in deze Kolonie doenlijk is, naar het stelsel en de beginsels der welbekende Firma

STUBBS, TE LONDEN.

Zij verklaren zich derhalve bereid, de namen te ontvangen van al degenen, die zich als Leden wenschen te laten inschrijven.

De Jaarlijksche Contributie zal zijn Twee Guinjes, vooruit betaalbaar.

Om verdere bijzonderheden vervoege men zich bij

JONES & COSNETT.

Crewes Gebouwen, Adderleystraat.

Onderwijzer Benoodigd.

APPLICATIEN voor de betrekking van GOUVERNEMENTS ONDERWIJZER, te Edenburg, worden bij dezen verzocht, te worden ingezonden aan den Ondergeteekende, vóór 1 Junij 1880

Sollicitanten moeten voorzien zijn van voldoende getuigschriften van goed zedelijk gedrag, en voorts van een Certifikaat van eene erkende Commissie van Eximinatoren, of van een Certifikaat, verkregen na afgelegd Examen voor eene door het Oranje Vrijstaatsche Gouvernement daartoe benoemde Commissie. Ook moet hij tot den Protestantsche Godsdienst behooren.

Salaris £100 per jaar en £50 voor Huishuur, benevens de Schoolgelden.

Applicanten gelieven te melden wanneer zij gereed zullen zijn, de betrekking te aanvaarden.

R. J. ALDUM,
Voorzitter, Schoolcommissie,
Edenburg.

Edenburg, 26 April 1880.

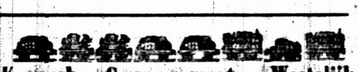

Kaapsch Gouvernement.—Westelijke Spoorwegen.

HIERBIJ wordt kennis gegeven, dat de verloren goederen, die in het bezit van het Gouvernement geweest zijn vóór den 1sten November 1879, bij publieke veiling zullen verkocht worden, indien zij niet opgeëischt worden vóór den 20sten proximo.

JAMES DELL,
Direkteur van Dienst.

Kantoor van den Direkteur van Dienst,
19 April 1880.

H. RUPERTI,

KOOPMAN,

SCHEEPS- EN COMMISSIE AGENT,

No. 55, ST. GEORGESTRAAT,

Tegenover de Zuid-Afrikaansche Bank.

DE PAARLSCHE

Brandassurantie en Trustmaatschappij.

Belangrijke Verkooping

VAN EEN KOSTBARE

Wijnplaats, Vaatwerk, enz.,

TE FRANSCHHOEK.

DE ONDERGETEEKENDE, daartoe met instructies begunstigd door den Heer DAVID JACOBUS ROUX A.zoon, die besloten heeft van woonplaats te veranderen, zal Publiek doen verkoopen op de plaats zelve,

Op Vrijdag, 21 Mei 1880,

DE VRUCHTBARE WIJNPLAATS genaamd **Goede Rust**, gelegen te Franschhoek, groot omtrent 22 Morgen, beplant met circa 35,000 wijngaardstokken, die geregeld goede oogsten leveren, benevens eene groote verscheidenheid Vruchtboomen alsook een fraaijen jongen Lemoenboord; heeft volop loopend water, extra Weiland en uitmuntenden Tuingrond; de gebouwen bestaan in een grooten Wijnkelder, Kelder, Stal, Wagenhuis, Bediendenvertrekken, Kralen enz., in de beste orde.

VAATWERK.—Als Stukvaten, Kuipen, Trap en Onderbalie, Leggers, Pijpen, Azijnvat, kranen, Trechters, Vlootjes enz.

VOORTS, Een Open Kar op Veeren, 2 Nieuwe Schuiframen, Boerderderij-gereedschap, een lot gebakken steenen en de gewone verscheidenheid Huisraad, Keukengereedschap enz.

J. J. DE VILLIERS A.P.z. Sec.

W. P. Bankgebouwen,
Paarl, 10 Mei 1880.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

KOLONIALE

Weeskamer en Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

Vaste Goederen,

IN DEN VOORSTEN OMTREK VAN

Koud Bokkeveld, afdeeling Tulbagh.

In den Insolventen Boedel van JOHAN CAREL WINTERBACH, Struisvogelkweeker, enz.

DE Ondergeteekende, behoorlijk geauthoriseerd, zal bij Publieke Veilling, ter plaatse zelve,

Op Woensdag, 26 Mei 1880,

'S VOORMIDDAGS 11 UUR,

Verkooping houden van de Plaats

"KLEINFONTEIN,"

met den aanbelendenden Gouvernementsgrond, bekend als "DE KIEL," groot omtrent 1,700 morgen.

Dit Eigendom is welbekend als een uitmuntende Graanplaats en zeer geschikt voor Struisvogels, daar het met geringe kosten geheel kan worden ingesloten.

G. W. STEYTLER, } Gez.
H. CARSON, } Curatoren.

HENRY CARSON, Afslager.

Vendukantoor, Ceres,
10 Mei 1880.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Een Aandeel in eene Kostbare Plaats

IN DE

KAAPSCHE AFDEELING,

Levende Have, Boerderijgereedschap, enz.

In den Boedel van wijlen den heer HERMANUS DEMPERS DURR.

Op Donderdag, den 20 Mei.

DE Ondergeteekenden, door de Executrice in opgenoemden Boedel gelast, zullen als boven verkoopen.

1. Zekere ¼ Aandeel in de welbekende vruchtbare plaats "Duinenfontein," groot "circa" 1000 morgen; gelegen in de Kaapsche vlakte, één uur gaans van het Station Rondebosch.

DUINENFONTEIN is bekend als een der meest productive plaatsen in de omiddellijke nabijheid der Hoofdstad—en is in alle opzigten geschikt voor Tuin, Struisvogel en bijzonder voor Vee Boerderij.—Ruim Bouws zal gegeven worden.

2. HAVE:—80 Uitmuntende Trekossen, 20 welgeteelde Koeijen, waarvan sommigen reeds gekalfd hebben. 3 Extra goede Rij- en Trekpaarden. 2 Struizen, driejarige Broeivogels. 2 Jonge do. (twee maanden oud). 1 Ossenwagen, bijna nieuw. 3 Karren, Ploegen, Jukken en Trekgoed compleet, Graven, Pikken, Bijlen, Schoppen enz. enz. 2 extra Zadels, 1 Dubbelloop Geweer met toebehooren, 20 Mudden Rogge (beste qualiteit), 20 Mudden prachtige Aardappelmoeren, 15,000 Bossen Dekriet, quantiteit stroo, enz., enz.

EINDELIJK:

het gewone assortiment

Huisraad,

Glas en Aardewerk, Keukengereedschap, enz., enz., enz.

J. J. HOFMEYR & ZOON, Afslagers.

Eerste Bezending WINTERKLEEDEREN wordt nu ontpakt door PACKHAM & Co., Adderleystraat.

WELLINGTON.

ERF TE KOOP.

DE Ondergeteekende, van plan zijnde verandering van woning te maken, biedt te koop aan zijn welbekend kostbaar Erf, gelegen in het midden van Wellington. Het grenst aan de kerk en de Malherbestraat, en van wege deszelfs uitgestrektheid kan het in kleinere Erven verdeeld worden en heeft hog verder dit voorregt, dat er ook twee fraaije Hoekerven gemaakt kunnen worden. De Tuingrond is zeer uitgestrekt en beplant met een Wijngaard en Vruchtboomen van alle soorten. Het Huis is een der beste en sterkst gebouwde in het dorp en bevat 8 Kamers, Dispens en Keuken, en is zoo ingerigt, dat het zonder veel moeite of kosten in eene Dubbele Verdieping Huis kon veranderd worden. Er zijn benevens ruime Buitengebouwen, Stal, enz. De Buitengebouwen sluiten in eene Huurkamer die een groote huur opbrengende. Het Erf is volop voorzien van standhoudend Water het geheele jaar door.

Deze is eene beste gelegenheid voor Speculateurs in den Handel, zijnde er voor meer dan 28 jaren een goede Handel gedreven.

Aanzoeken voor het koopen van opgemeld Erf zullen ontvangen worden door den Ondergeteekende, in de Kerkstraat, Wellington.

E. C. LE ROEX.

Wellington, 6 Januarij 1880.

Belangrijk voor Struisvogelboeren.

A. H. BULL,

Apotheker, Scheikundige en Droogist,

WORCESTER,

WENSCHT te berigten, dat hij te verkoopen heeft en de eenigste maker is van een *zeer* heilzaam middel tegen *Wormen* en verstoppingen in

STRUISVOGELS.

Daar deze medicijnen in *pillen* opgemaakt worden, zijn ze zeer gemakkelijk den vogels in te geven.

Vele menschen hebben hunne vogels behouden, door dit probaat middel te gebruiken.

Onder andere certificaten zijn die van de heeren JOHS. MEIRING en M. S. FALCK.

No. 1.
Buffelsrivier, 20 April 1880.

Mijn waarde Heer

Mijn jonge struizen waren bevig onderworpen aan *Wormen*, en door een vriend werd mij geraden, uwe *Wormpillen* voor Struisvogels te proberen. Ik deed zulks, en kan nu dit middel stellig recommanderen aan iederen Struisvogelboer. De medicijnen werken dadelijk en met goed gevolg, en de vogel is meteen frisch en gezond. Ik heb deze pillen aan al mijn buren gerecommandeerd.

De Uwe,
JOHS. MEIRING, R zn.

No. 2.
Worcester, 28 April 1880.

Waarde Heer,

Het doet mij een groot genoegen UEd. te melden dat de *Wormpillen* mijn jonge vogels, die zoo erg aan de *wormen* zukkelden, dadelijk geholpen hebben.

Ik heb deze pillen verscheidene malen ingegeven aan jonge vogels, van welke ik dacht dat het al te laat zou zijn, om ze er door te halen; maar in alle die gevallen zijn de vogels gezond en sterk geworden.

Ik zou aan ieder, die met struisvogels boert, ten stelligste raden deze pillen te gebruiken als een probaat middel tegen wormen.

De Uwe,
M. S. FALCK.

ARBEID! ARBEID!!

Huisbedienden van China.

ER wordt door verscheidene personen, die gevoelen hoe noodzakelijk het is, meer Arbeiders in deze Kolonie te brengen, voorgesteld, dat een aantal dienstboden uit China moet worden ingevoerd, en dat er schikkingen met het Gouvernement moeten worden gemaakt voor den invoer van deze klasse van Arbeiders.

Geschreven aanzoeken, het getal en de soort van zoodanige Dienstboden opgevende, moeten zoo vroeg mogelijk worden ingezonden aan de Ondergeteekenden.

W. THWAITS & Co.

Kantoor, 74, Adderleystraat,
Kaap de Goede Hoop Bankgebouwen.

Alle Brieven moeten gezonden worden naar Box, No. 95, Postkantoor, Kaapstad.

£2 BELOONING

Weggeloopen of Gestolen,

IN den Avond van den 12 Mei ll., van de Plaats **Mattjesklui**, in deze Afdeeling, een **Paard met Zadel en Toom** (Hengst), Zwart, kleine kol voor den kop, regter achterpoot wit, een kleine holle plek aan de regterzijde van de nek. Die het Paard met Zadel en Toom terugbrengt aan den Onderg teekende, zal bovenstaande Belooning ontvangen, en eenige informatie omtrent het Paard zal in dank ontvangen worden door den Eigenaar.

J. J. ENSLIN, J.H zn.

Boven Paarl, 14 Mei 1880.

KAAP DE GOEDE HOOP

Landbouwgenootschap.

KENNISGEVING.

DE Jaarlijksche Algemeene Bijeenkomst van Leden van bovengemeld Genootschap is verdaagd tot 12 uur op WOENSDAG, 19 MEI AANST, wanneer de Heer HERTZOG voorstellen zal, het amendeeren van Sectie V van de Wetten en Bepalingen van het Genootschap.

TEGENWOORDIG SECTIE.	GEAMENDEERDE SECTIE.
"De aangelegenheden van het Genootschap zullen worden bestierd door een Comité van vijftien gekozen Leden, een derde van de Leden, zoo gekozen, zal jaarlijks moeten aftreden en herkiesbaar zijn."	"De Aangelegenheden van het Genootschap zullen worden bestierd door een Comité van vijftien Leden, een derde van de Leden, zoo gekozen, zal jaarlijks moeten aftreden, en niet herkiesbaar zijn voor na verloop van een jaar van den dag van aftreding of tot de volgende jaarlijksche bijeenkomst na zoodanige aftreding."

Op last van het Comité
F. J. B. LANGERMAN,
Secretaris.

N.B.—Alle Leden die hunne subscriptie-gelden voor 1880 nog niet betaald hebben, zullen belet worden aan de handelingen der Bijeenkomst deel te nemen.

No. 24 Strandstraat, Kaapstad,
4 Mei 1880.

VERKOOPINGEN.

VEE EN LOSSE GOEDEREN

DE VOS EN THERON.

Mei. 15.—Worcester, Paarden en Struisvogels, van D. Brand.

Mei. 20.—Worcester, Vee van J. P. du Toit.

J. S MARAIS EN CO.

Mei. 18.—Uitkijk, Klapmuts, Vee en Losse Goederen, van C. F. Beijers.

B. M. KENNEDY.

Mei 19.—Somerset West, Losse Goederen, van J. Ward.

J. F. PENTZ EN CO.

Mei. 19.—Wellington, Ossen en Koeijen, van F. J. Roux.

Mei. 20.—Wellington, Paarden, en Ossen, van J. Malan.

J. W. MOORREES EN CO.

Mei. 25.—Groenrivier, Malmesbury, Vee en Losse Goederen, van W. Loftus.

VASTE GOEDEREN

J. J. HOFMEYR EN ZOON.

Mei. 20.—Kaapsche Afd. Vaste en Losse Goederen, van H. H. Durr.

Mei. 27.—Zoutrivier, Vastgoed, van N. W. Meijer.

J. S. MARAIS EN CO.

Mei. 21.—Franschhoek, Vaste en Losse Goederen, van D. J. Roux.

J. W. MORREES EN CO.

Mei. 25.—Groenrivier, Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, van G. Stewart.

H. CARSON.

Mei. 26.—Ceres, Vastgoed, van J. C. Winterbach.

D. P. MARAIS AZN.

Mei, 27.—Breederivier, Swellendam, Vastgoed, van J. P. Hesse.

GEDOOPT.

Op Donderdag, den 13 Mei, ten huize "Sea Clift," Zeepunt, door den WelEerw. heer A. D. Luckhoff, een zoon van den heer John Saunders, met name Cecil Robert.

OVERLEDEN.

Mei 10.—Mejuf. Josina Elizabeth Möller, echtgenoote van den heer Jan Willem Nelson, oud 75 jaren.

Mei 12.—De heer Pieter Fredrik Hammes, oud 47 jaren.

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG, 18 MEI 1880.

DE KAAPSTADSCHE MUNICIPALE BILL.

DE discussien, in het Parlement gevoerd over de Kaapstadsche Municipale Bill, werpen heel wat licht op den aard onzer municipale partijen. Daar zijn er twee groote. Beiden zijn gedoopt door eene en dezelfde partij, door die nl. welke zichzelve noemt de partij "van vooruitgang" en hare tegenpartij, die "van vuilnis en achteruitgang." Soms heeft de eene partij den boventoon op de vergaderingen van den Stedelijken Raad, dan weder de andere. En daar het het hoofdbeginsel van beide partijen is, te verhinderen, het kostte wat het wille, dat de tegenpartij een enkelen maatregel, van hoe groote of geringe beteekenis ook, door drijve, heeft men in den Kaapstadschen Raad van week tot week het schouwspel van partijbestuur, gegrond op dien allerellendigsten van alle ellendige grondslagen, dien van persoonlijken afkeer en haat. Stelt de eene partij voor, een paar nieuwe gaslantaarns te vestigen, of een doorspoelingsschema te te beproeven, of een reservoir te maken, dan acht de andere partij—behoudens enkele loffelijke uitzonderingen—zich geroepen, het voorstel met behulp van alle middelen binnen haar bereik te verijdelen. En mogt het soms doorgaan, dan behooren het in revisie brengen en dwarsboomen tot de onontbeerlijke vereischten.

Nu heeft de zoogenaamde partij van "vuilnis en achteruitgang" in den laatsten tijd de meerderheid in den Stedelijken Raad. Doch, handelende in volslagen strijd met den naam, haar door de tegenstanders zoo goedgunstig aangesmeerd, heeft zij meer ondernomen in het belang van den stedelijken vooruitgang, dat de partij van vooruitgang in jaren wist uit te rigten. In het stelsel van stedelijke reiniging en straatonderhoud heeft zij b.v. een volslagen ommekeer gebragt. Het kontraktstelsel, dat bleek duur zoowel als slecht te zijn, heeft zij afgeschaft. Dat gelukte haar natuurlijk slechts na den heftigsten tegenstand der mannen van vooruitgang. En nu heeft men toch enkele straten, die er ordentelijk uitzien, en al valt er nog veel te doen, er wordt althans minder geld verkwist dan onder het oude stelsel. Dezelfde partij van "vuilnis en achteruitgang", begreep, dat indien de stad in behoorlijken toestand zou gebragt worden, men meer geld behoefde; zij stelde daarom eene huurdersbelasting voor. Maar de mannen des vooruitgangs zetten zoo luide een keel daartegen op, dat de belasting op eene vergadering van stemgeregtigden met eene meerderheid van een paar stemmen werd verworpen. Ook eene andere zaak begrepen de "vuilnis-mannen," t.w., dat het municipale bestuur dient hervormd te worden. Met dat doel leverden zij voorleden jaar bij het Parlement het wetsontwerp in, dat ons dit artikel in de pen gaf. Het wetsontwerp landde veilig aan in het Comité Generaal van de Wetgevende Vergadering; maar zie, alweder achtten de mannen van vooruitgang zich geroepen, den remschoen aan te zetten, en zij deden dat met zoo goed gevolg, dat de Bill voorleden jaar in het Comité Generaal bleef steken. Maar dit jaar werd dezelve weder in beweging gebragt, en nu kwam zij toch uit het comité, doch, helaas! met achterlating van menige clausule, haar door de vertegenwoordigers van vooruitgang afhandig gemaakt. Eéne clausule van belang doorleefde gelukkig het comité, t.w., die, bepalende, dat de Stedelijke Raad haar eisch voor water zou mogen verhoogen van 30s. tot 40s. per honderd gallons per jaar. Die clausule had het zwaar te verantwoorden in het comité; doch met eene meerderheid van ééne stem bragt zij het leven er af. Maar, toen werd de praktijk van den Stedelijken Raad in het Huis zelf in werking gebragt, en in den naam des vooruitgangs werd zij geschrapt. Liever dan dat de "vuilnismannen" de minste eer zouden winnen bij de zaak, zien de voorstanders van reinheid en zuiverheid de straten nog stinkender en smeriger worden, dan zij reeds zijn. Wanneer zullen onze municipale dignitarissen beginnen te begrijpen, dat het algemeene welzijn zwaarder behoort te wegen dan persoonlijke naijver?

WEGENS DE PINKSTERVAKANTIE publiceren wij heden slechts een half blad.

DE VERONGELUKTE "AMERICAN" had aan boord muntspecie ten bedrage van £15,000 in zilver en £30,000 in goud; maar het geheele bedrag was geassureerd.—*E. P. Herald.*

EEN GEWIJZIGDE OPGAVE omtrent de afzending van binnenlandsche malen en de overkomst aan het Generale Postkantoor, is Vrijdag in de *Gazette* gepubliceerd.

TE ALIWAL NOORD is nabij de Engelsche begraafplaats het lijkje gevonden van een Kafferkind. Een Kaffermeisje is zamen met drie anderen in hechtenis genomen, het eerste wegens verberging van geboorte, de anderen wegens het bieden der behulpzame hand daarbij.

BURGERSDORP, 7 MEI.—Wij vernemen dat bij de zitting der Curatoren van de Gereformeerde Kerk alhier op Donderdag l.l. er drie Theol. Studenten, nam. H. B. Venter, J. Vorster en J. de Ridder hun Proponent's Examen gepasseerd zijn; alsmede ook twee Kweekelingen, Ph. Snyman en M. M. Venter, die hun admissie Examen gepasseerd zijn.—*B. Gazette.*

EEN NIEUW MINISTERIE.—De *Cape Post* vertelt, dat, mogt er een verandering van bewind plaats vinden, de heeren Merriman, Sauer, J. H. Hofmeyr, Maasdorp en Molteno waarschijnlijk tot het nieuwe bewind zouden behooren. Wij gelooven niet dat een verandering van bewind tot de onmiddelijke waarschijnlijkheden behoort en nog minder dat de heer Hofmeyr een lid van het toekomstige Ministerie zou zijn.

OPIUM.—De Worcestersche correspondent van eene zustercourant schrijft o. a.:—Ik hoor dat onze ondernemende landbouwer, de heer Wouter de Vos, de papaverplant zal gaan aankweeken, en uit Indië personen zal laten komen, om hem in het maken van opium behulpzaam te zijn. In de geheele kolonie is er geen geschikter plaats voor dan die van den heer De Vos, aan Hexrivier, en ik wensch hem alle succes toe.

NU ALREEDS?—Het Engelsche blad de *World* zegt:—Lord Blatchford wordt genoemd als de waarschijnlijke opvolger van Sir Bartle Frere aan de Kaap. Men weet dat de edele lord verscheidene jaren lang permanent onder-secretaris van Koloniën is geweest en dus wel met de zaken van dat departement vertrouwd.—Volgens telegram zal Sir Bartle Frere niet worden herroepen.

WORCESTER, 13 MEI.—Heden passeerden hier door met den spoortrein de Edele (?) heer Piet Marais lid van de Transvaalsche wetgeving, ook de WelEerw. heer de Villiers, L. W. V., van Carnarvon. Beiden zijn op reis naar Kaapstad.—Men spreekt er van om van hier eene uitnoodiging te zenden aan de heeren Paul Kruger en Piet Joubert om de stad Worcester met een bezoek te willen vereeren. Geloof mij, dat zij hartelijk ontvangen zullen worden. De vergadering die overmorgen alhier staat gehouden te worden in het stadhuis, zal naar alle waarschijnlijkheid goed bijgewoond worden; want de verontwaardiging is groot.—*Medegedeeld.*

NIET ALLE DAGEN biedt zich de gelegenheid aan om als het ware binnen een hanentred afstands van de stad een landgoed te bekomen, dat schoonheid van ligging, uitstekenden aanleg en ongemeene vruchtbaarheid in zich vereenigt. Maar aanst. Donderdag bestaat zoodanige gelegenheid, zullende alsdan door de heeren Hofmeyr & Zoon onder den hamer worden gebragt een gedeelte der plaats "Duinefontein," een uur gaans van het station Rondebosch, en behoorende tot de nalatenschap van wijlen den heer H. D. Durr. Die een idée hebben wil, wat op die plaats door een ondernemend man gedaan kan worden, leze de advertentie en zie de lijst van levende have, gereedschappen enz., en hij zal zelf een oordeel kunnen vormen.

REGENMAKEN.—De generaal Ruggles, heeft onlangs aan een commissie uit den N.-Amerikaanschen Senaat een middel bekend gemaakt, waardoor hij beweert in staat te zijn, het *ad libitum* te laten regenen. Hij heeft dan ook octrooi genomen op zijne uitvinding. Het procédé is zeer eenvouding. Men brengt te midden van de wolken ontploffingen te weeg door middel van dynamiet of eenige andere explosie makende stof. Onder aan een luchtballon zou de stof opwaarts gevoerd en dan ontstoken worden door middel van een electrische draad of van een lont, die gedurende zekeren tijd kan branden. De generaal zal op zijn denkbeeld zijn gekomen door het feit, dat na sterke geschutsalvo's het niet zelden begint te regenen.

EEN MENSCH NIET NAAR PLATO.—De *Vigie de Cherbourg* verhaalt van een wonderkind in die stad, dat een veer op het hoofd heeft, die binnen zes dagen afvalt en telkens weer aangroeit. Het kind is acht maanden oud, en heeft reeds drie-en-twintig veeren achtereenvolgens gedragen, terwijl thans de vier-en-twintigste op het punt is aan te groeien. Er vertoont zich dan een gezwel op het hoofd van het kind; dit breekt weldra open, en de fraai gekleurde veer vertoont zich en groeit gedurig aan, totdat zij een lengte van 10 à 12 centimeter heeft. Het kind draagt dit zonderling sieraad nu eens vier, dan zes dagen, maar altijd verloopen er, vóór het verschijnen van de nieuwe veer, evenveel dagen als het bestaan van de vorige heeft geduurd.

LABORATORIUM.—Voor het nieuwe laboratorium van dr. Hahn van het Zuid Afrikaansche college zal weldra de eerste steen gelegd worden. De plegtigheid zal misschien verrigt worden door mejufvr. Jamieson, die Donderdag van Engeland terugkeerde.

LAATSTE NIEUWS VAN ENGELAND.—Een telegram van Reuter, gedateerd Londen Donderdag 13 Mei zegt, dat de heer Gladstone in een schrijven aan de Oostenrijk Hongaarschen ambassadeur eene apologie zou hebben gemaakt wegens zijne censuur op de buitenlandsche politiek van Oostenrijk.—Een dépêche aan de *Cape Times*, mede Donderdag gedateerd, houdt in, dat de commissie van het Lagerhuis, aan wie de kwestie was voorgelegd, heeft gerapporteerd, dat de heer Bradlaugh den eed van getrouwheid behoort af te leggen, alvorens eene plaats in het parlement te kunnen innemen. Voorts wordt gemeld, dat de Markies van Hartington in zijne speech gezegd heeft, dat het Gouvernement zijne moeijelijkheden als een erfenis beschouwt en verpligt zal zijn, voor het overige der sessie de wettige maatregelen in het parlement te beperken.

JAGTVERMAAK.—Naar medegedeeld wordt aan de *Mossel Bay Advertiser*, had een gezelschap dat verleden week op de bokkenjagt gegaan was, een ietwat amusante ontmoeting. Naauwelijks was de jagt aan den gang, of men ontdekte een tijger, die in een boom zat te brullen, maar voordat iemand hem naderen kon, de hielen ligtte. Een hond van den heer Terblans, "Fancy Boy" geheeten en een oud gediende, die eenmaal een poot verloren had in een slagijzer, wist echter, in weerwil van zijn gebrek, het monster te keeren in een voor de jagers niet te genaken schuilhoek, en toen hij het daaruit gedreven en onder bereik van de geweren gebragt had, vloog het gejaagde ondier andermaal in een boom, waaruit het echter door de welgerigte schoten van de heeren Peter Leven en Hulme ter aarde gebragt, en ofschoon andermaal den spat zettende, op 50 passen afstands door een twintigtal honden afgemaakt werd.

LADISMITH, 11 MEI.—Door de leden der N. G. Gemeente werd in den namiddag van Zondag l.l. eene vergadering gehouden om maatregelen te beramen voor het tot stand brengen van een Sustentatiefonds. De aanwezigen toonden dat het hun te doen was, niet enkel om te delibéreren, maar ook om te handelen, want twee-en-veertig heeren verbonden zich bij inschrijving tot de storting van £1800 voor dat doel.—Ladismith houdt zich inderdaad goed. Sedert Januarij l.l. is hier ingezameld £300 voor waterpijpen, £100 voor eene beurs (Eerw. Schmidt), £400 voor een stadhuis (welke som minstens tot £600 zal aangroeijen), £150 reiskosten voor den leeraar, en verscheidene andere kollekten, alles te zamen £3000 bedragende. Dat is waarlijk niet zoo kwaad voor een distrikt—thans, den Hemel zij dank, eene afdeeling, die vroeger door het zeer gerespekteerde Riversdale!!! steeds gebruikt werd als een soort van servet om zijns schulden uit te wisschen, altijd onder den schijn alsof *die* afdeeling het noodige deed.—*Correspondent.*

De Beroering in de Kaapstadsche Gemeente.

VERGADERING IN DE KOOPMANSBEURS.

Wij publiceren heden een breedvoeriger rapport van de verrigtingen der vergadering op l.l. Donderdagavond.

De heer J. H. Hofmeyr Jr. tot Voorzitter gekozen zijnde, legde uit wat aanleiding gegeven had tot het beleggen der vergadering.

De heer J. C. Hofmeyr zeide dat, wanneer het een pligt van de leden der Ned. Geref. Kerk was, zes weken geleden op deze plaats te zamen te komen, ten einde hunne verontwaardiging lucht te geven, er heden een niet minder gegronde reden bestond, nogmaals zulks te doen. Wanneer hij niet in staat was de zaak goed uit te leggen, moest men hem verschoonen, daar hij niet goed op zijn stuk was. Hij zou trachten nog een kleine opsomming der gebeurtenissen te geven. Allen, hier vergaderd, wisten wat er geschied was na de vergadering van 25 Maart l.l. Op die eerste bijeenkomst werden zes besluiten genomen, en hoe die en deze vergadering beschouwd werden, weet ieder. Menig hard woord is er daarover gevallen. Spionnen, die den laatsten keer hier waren, zeiden dat de vergadering was zamengesteld uit menschen van de straat opgenomen. Het was zeker een hartelijke uitdrukking van broederlijke liefde, om de heilige uitdrukking der leden onzer Kerk met zulke minachting te behandelen. Later was de gemeentevergadering belegd in het Groote Kerkgebouw, waar ongeveer 2000 menschen tegenwoordig waren. De resolutie, door spreker in dat gebouw voorgesteld, werd op die vergadering unaniem aangenomen en hij had gedacht, dat daarmede alle moeijelijkheden overwonnen waren en aan den wensch der leden zou gevolg gegeven worden. Die hoop was echter beschaamd geworden en zij waren nu weer bijeengekomen om te laten hooren, dat zij nog geen vrede hadden. De leden moesten toonen, dat zij hun pligt kenden tegenover zichzelven en tegenover hun Kerk, en toezien dat hunne regten gehandhaafd werden. Het voorstel, dat hij nu ging doen was van gelijken inhoud als de derde resolutie, in der tijd door hem voorgesteld. De spreker las daarop het volgende voor:

"Deze Vergadering geeft hare afkeuring te kennen over de Kerkeraads-Resolutie van den 3den Mei—als in de hoofdzaak op niets anders neerkomende dan op de resolutie van den 15den Maart, die zoo groote ontevredenheid in de Gemeente heeft verwekt, *en zij verbindt zich daarom plegtig* bij deze om, buiten de wekelijksche collekte voor de armen, geene bijdragen te leveren voor het salaris van een vierden Leeraar of voor eenig ander kerkelijk doel, hetzij bij wijze van collekten, inteekeningen, bazaars of erflatingen, zoolang de bedoelde resolutie niet vernietigd en de regeling der Engelsche en Hollandsche predikbeurten niet tot genoegen der gemeente geschied zal zijn."

Dit besluit, zeide spreker, zal, hoop ik, het gevoelen uitdrukken van de geheele vergadering; de strekking er van is regt en billijk. (Geroep van hoor! hoor!) Zoo men het verlangt, zal ik elk punt toelichten en u opheldering geven tot voldoening van allen, die hier tegenwoordig zijn, en voornamelijk voor hen, die zich noemen de ware leden van Kerk en land. Wanneer wij een blik werpen op onze geschiedenis, kunnen wij zien, wat onze voorouders voor onze Kerk en ons land gedaan hebben. De Franschen, die voor de zaak van gewetensvrijheid bij de Hollandsche voorvaders een schuilplaats zochten, hebben de taal hunner beschermers aangenomen en hunne Kerken smolten ineen. Thans wil men trachten, die taal en die Kerk te gronde te rigten. (Geroep van hoor! hoor!). Spreker hoopte, dat wanneer er leden waren, die zich niet met de resolutie konden vereenigen, zij vooruit zouden treden, opdat de zaak nog goed uitgelegd kon worden; en waren er Engelsche leden van de Hollandsche Kerk, dan verwachtte hij, dat zij vrij uit zouden spreken, opdat het niet meer herhaald kon worden, "dat er hier in het Beursgebouw een klomp menschen vergaderd was, alleen om naam te maken." Wanneer er over de resoluties gestemd wordt, laten dan alleen de leden onzer Kerk stemmen. Andere belangstellenden kunnen zich voor een oogenblik verwijderen, en hierdoor kan de Kerkeraad het onomstootelijk bewijs krijgen, dat *alleen* leden gestemd hebben. Niet altijd was spreker een getrouw bezoeker van Kerkvergaderingen geweest, maar hij herinnerde het gehoor, dat toen Ds. Luckhoff indertijd het verzoek had gedaan, de tweede Kerk in de Breestraat voor zich alleen te hebben, dat hij toen opgestaan was en gezegd had, geeft hem die kerk en laten wij een proef nemen. Nu zou hij al zijne pogingen aanwenden, het parochiaal stelsel den kop in te drukken; de tijd was gekomen, en de leden der Ned. Geref. Kerk moesten de spreuk zich voor oogen houden: "Eendragt maakt magt." (Luide toejuiching.)

De heer H. H. M. Pentz secondeerde het voorstel en merkte bovendien nog op dat de leden door den Kerkeraad schenen beschouwd te worden als een partij kinderen, en dat het hoog tijd werd, zich daartegen met kracht te verzetten.

De heer J. C. Hofmeyr wees er nog op, dat de finantiële toestand der kerk waarlijk zoo bloeijend niet was, zelfs scheen men jaarlijks een sterken achteruitgang in de kas te bespeuren. Men doet hier zijn best voor een betere wereld en rekent later op genade, maar zulks nam niet weg, dat men zijn oogen ook open moest houden voor wereldsche belangen. In 1870 was, zooals spreker uit de rekeningen voorlas, het tekort in de kerkekas op dat eene jaar reeds £647. Waar moest dat heen? Stel dat de voorouders begonnen waren met schuld te maken, hoe zou het dan met onze zaken staan? Wij, het edel nageslacht, hebben schuld overal—van de Municipaliteitskas tot aan de Transvaal (Gelach). Engeland was in den loop der eeuwen een rijk land geworden; *hoe*, dat was een andere questie, maar spreker wilde de vergadering er op wijzen, dat wanneer aan het voortdurend schuldenmaken geen paal en perk werd gesteld, er een ellendige toekomst voor de kinderen was weggelegd. Spreker had geen kinderen en sprak geheel onbevooroordeeld. Als wij niet leefden in een warm klimaat, dat betrekkelijk veel produceerde en weinig behoeften noodzakelijk maakte, zou er nu reeds veel meer bedelarij gevonden worden.

Het voorstel werd unaniem aangenomen.

De Voorzitter zeide dat hij op verzoek van een Kerkeraadslid, iedereen uitnoodigde, die tegen de voorgestelde resoluties was en niet de vrijmoedigheid gevoelde, zijn gevoelen hier vrij uit te spreken, morgen aan zijn kantoor te komen, waar hij zijn naam of een lijst kon nederschrijven. Het kantoor zou daartoe van acht uur 's morgens tot 8 uur 's avonds open zijn.

De heer A. Zoutendijk stelde voor:—

De Vergadering verklaart zich ten stelligste tegen iedere schikking onder welke, hetzij Ds. Stegmann of een der andere thans in de gemeente in dienst zijnde leeraren, een grooter getal Engelsche dan Hollandsche diensten zal te vervullen of herderlijk werk te doen krijgen, dat hem hoofdzakelijk tot een Engelschen leeraar zal maken.

Hij had niet veel bij het gesproken te voegen. Hij drukte zijn spijt uit, weder in het Beursgebouw een vergadering bijeen te zien; veel liever zag hij die in de groote kerk. Hij geloofde niet dat de groote kerk ooit weder voor sulk doel zou worden afgestaan. Bij de eerste gelegenheid toch waren de leden des Kerkeraads op de zijde der leden van de Ned. Ger. Kerk, maar ook dit scheen veranderd na de laatste Kerkeraadsvergadering. En dan, na die groote bijeenkomst, had een edel lid zelfs niet kunnen slapen! Van de twee Predikanten, op wier ondersteuning hij vast gerekend had, was één geheel tegen den wil der gemeente en de ander had gestemd met de Kerkeraadsleden, die bij hunne laatste zitting unaniem de schikking hadden gemaakt, dat Ds. Stegman acht Predikbeurten Engelsch en twee Hollandsch per maand zoude hebben. Het was jammer dat de Gouverneur een Hollandsch predikant als tolk naar de Transvaal had medegenomen: die man was nu bedorven en als een geheel ander mensch terug gekomen. De gemeente zou misschien de aanmerking maken, dat spreker een vreemdeling was, maar hij was getrouwd met een Afrikaansche vrouw en had met zijn broer en zuster 25 kinderen, die hier geboren waren. Het was waar, dat zijn hart nog warm voor Holland klopte, doch hij sprak daarom niet over de taal, maar wees op het feit, dat van de 300 afgedwaalden, er geen enkel lid was dat niet Hollandsch kende. In alle families spraken de leden Hollandsch met hunne dienstboden, doch het scheen nu mode te worden, het Engelsch op den voorgrond te plaatsen: dat stond mooi voor de Jufvrouw! Toen spreker in Afrika het eerst aanlandde, was er niet dat verlangen naar het Hollandsch, dat er nu bestaat, maar wat verdrukt wordt zal bloeijen! Hij betreurde den dag, toen er voor het eerst in het Engelsch in de Holl. kerk gepreekt werd. Die kerk was jaren en jaren geleden misschien opgebouwd door de penningen door Weduwen en Weezen bijeengebragt en nu zou dit gebouw aan vreemden overgaan! Was het zoo dringend noodzakelijk dat er voorzien werd in de behoeften der Engelsche leden, dan konden zij ook een eigen gebouw stichten, en spreker zou volgaarne het zijne hiertoe bijdragen, maar om maar te zeggen tegen de Holl. leden, "jelui stapt er uit en wij stappen er in," dat was wat al te kras! Ook zag hij de noodzakelijkheid van een vierden predikant niet in. Vroeger was men steeds klaar gekomen met drie predikanten, en nu dat zij zelven verzekerden dat de opkomst veel kleiner was dan vroeger, zouden zij er een vierden bij verlangen! Ja, als zij morgen in 't Engelsch, overmorgen in 't Fransch of in 't Spaansch willen preeken, hebben wij er vier, misschien wel zes noodig. Hij herhaalde nog eens, dat de gemeente toonen moest door het het aannemen dezer resolutie, dat zij gedetermineerd was om haar voet dwars te zetten.

De heer Jozef de Kock secondeerde.

Ook deze resolutie werd unaniem aangenomen.

De heer J. J. D. Buyskes las de derde resolutie voor, die gesecondeerd werd door den heer T. J. Hofmeyr:—

"Dat een Comité van dertien Leden zal worden benoemd om (indien noodig) verdere vergaderingen te beleggen of andere stappen te nemen ter handhaving van de regten der gemeente. De commissie te bestaan uit de heeren J. C. Hofmeyr, C. L. Brink, David de Waal, K. N. de Kock, J. H. Hofmeyr Jr., Dl. Haupt, Gert de Wet, J. J. Hofmeyr, Jozef de Kock, Z. de Beer, A. Zoutendijk, H. H. L. Pentz en J. J. D. Buyskes."

De heer T. J. Hofmeyr zeide, dat ook hij vast gedacht had, dat de laatste bijeenkomst alle moeijelijkheden zou hebben uit den weg geruimd. Men had beweerd, dat zij was voortgesproten uit haat tegen Ds. Stegmann, doch als er toen een Commissie had bestaan, om steeds een oog in het zeil te houden, dan zou er zooveel tijd niet verloren zijn gegaan om een vergadering bijeen te roepen.

De heer Daniel Haupt ondersteunde met genoegen de resolutie. Hij wees op de weinige broederlijke liefde, die er op Kerkeraadsvergaderingen bestond. Die commissie zou misschien de leden des Kerkeraads een weinig liefde kunnen leeren. Nog onlangs had hij een standje bijgewoond tusschen den præses van dit eerwaarde college en een plaatselijken leeraar, zoodat de laatste vreeselijk toornig de vergadering verliet, zeggende dat het hem onmogelijk was langer te blijven. Dan een ander staaltje. Op de algemeene gemeentevergadering weigerde de WelEw. Scriba, op verzoek van den voorzitter zijn functien te verrigten, en een der tegenwoordig zijnde leden van de gemeente nam de werkzaamheden voor hem waar. Toen nu kort daarop de Kerkeraadsvergadering werd gehouden, verwierp men de notulen als niet authentiek en deed men de hatelijke vraag, of zij wel in goed Hollandsch geschreven waren. Daarop werd onze gemeentebijeenkomst doorgehaald en zwart gemaakt, en een lid van den Kerkeraad vertelde zelfs, dat hij zoo geschokt was, dat hij na die vergadering geen oog had kunnen digt doen. (Geroep van hoor! hoor!) In de Groote Kerk zat sedert onze bijeenkomst tot op voorleden week geen enkel ouderling in de bank, onder het gehoor van Dr. Kotzé, omdat zij een hekel hadden aan dien leeraar, maar pas was het jongste plannetje met Z W Eerw. beklonken, of er kwamen drie tegelijk. Zijn deze feiten niet de handtastelijke bewijzen van gebrek aan broederlijke liefde? Waarom vroeg Ds. Stegmann niet een eigen gemeente, toen Ds. Robertson zijn ambt neêrlegde? Toen zou hij misschien kans van slagen gehad hebben; maar neen, eerst toen Dr. Kotzé beroepen was, kwam de aap uit de mouw. Bij het neêrleggen van Ds. Robertson's betrekking speelde Ds. Stegmann als tolk voor den Gouverneur ver in het Transvaalsche. ZEerw. moest met zijn voorstel minstens gewacht hebben tot de tijd rijp was voor zijne plannen en zijn ijver zich niet enkel had uit te strekken over een klompje van 300 afgedwaalden.

De resolutie werd hierna unaniem aangenomen.

De Voorzitter somde hierop nog eens in korte bewoordingen het resultaat op, waartoe deze vergadering gekomen was. Zij had zich plegtig verbonden om, behalve haar penny of zes pence of halve kroon wekelijks voor de armen, geen duit bij te dragen voor kerkelijke doeleinden. Door alzoo het beroepen van een vierden leeraar te beletten, kon de Kerkeraad hare resolutie niet ten uitvoer brengen, en kon er geen vierde leeraar ingezegend worden. Een ieder, vertrouwde hij, zou zich dan ook volgens de genomen resolutiën gedragen. Met de resolutie, waar wij protest tegen aanteekenen, waren nu ook Kerkeraadsleden, die er vóór hadden gestemd, ontevreden. Het memorandum, waarin zij vervat was, was wat omslagtig en onduidelijk, zoodat allen haar niet duidelijk begrepen en haar onvoorzigtig beaamd hebben. En toch, de resolutie kon niet in revisie gebragt worden door die ontevredenen. Ook de heer Johannes Hofmeyr, die als lid gekozen is, doch nog niet ingezegend was, kon zulks vooralsnog niet doen. Ouderling J. van Rijn, die niet mede gestemd heeft, zou zulks kunnen doen; maar reeds lang geleden heeft hij medegedeeld, dat hij van plan was naar Europa te vertrekken, en hij is nu huiverig, zich met verdere moeijlijkheid op het punt van zijn vertrek in te laten. Hij had echter ten behoeve van den heer Johannes Hofmeyr kennis gegeven van revisie. Maar wat deed men nu? Men belegde eene speciale Kerkeraadsvergadering tegen aanstaanden Woensdag, wel wetende, dat de heer van Rijn er niet zou en de heer Johannes Hofmeyr er niet mogt tegenwoordig zijn, zoodat er welligt niemand zou zijn om de revisie voor te stellen. Wordt dus aanstaanden Woensdag de aangekondigde speciale Kerkeraadsvergadering gehouden, dan kan er van revisie geen sprake zijn en komt de zaak in den doofpot, hoewel het mogelijk is, dat de meerderheid des Kerkeraads thans evenzeer als wij zelven voor het revideren en royeren is (geroep van "schande, schande!").

De rest der verrigtingen is reeds Zaturdag gepubliceerd.

TULBAGH.

PUBLIEKE VERGADERING.

12 Mei 1880.

Een der grootste ooit in Tulbagh gehouden vergaderingen van het publiek had gisteren plaats in de Regtszaal. De heer J. J. de Villiers, A.Pz., L.W.V., had bevorens doen weten, dat hij aanwezig zou zijn en volgaarne een zamenkomst zou houden met zoovelen zijner kiezers als belangstelling voor hun distrikt en de geheele kolonie gevoelden. Van de meest invloedrijke bewoners des dorps en van het omringende veldkornetschap was een groot aantal bijeengekomen om den eersten vertegenwoordiger der afdeeling te zien en te hooren. De opkomst bestond uit 60 à 70 heeren, en buiten de heeren H. A. Fagan, S. J. Smith en P. E. Faure, (leden van den Afdeelingsraad) was haast niemand van beteekenis absent. Onder de aanwezigen waren de WEerw. heeren Robertson, du Toit en Zahn.

De heer Christoffel Lombaard Sr. werd, op voorstel van den heer J. Dijkman, gesecondeerd door den heer J. C. Glaeser, eenstemmig tot voorzitter gekozen, terwijl de heer Alleyne Yeld, op voorstel van den heer H. S. Malherbe, gesecondeerd door den heer J. H. Dijkman, tot Secretaris werd benoemd.

De Voorzitter informeerde de Vergadering in korte woorden, dat zij ten doel had een zamenkomst te houden met hun eersten vertegenwoordiger in de Wetgevende Vergadering, den heer J. J. de Villiers A.P.zoon, en zonder verdere opmerkingen te maken, zou hij dien heer uitnoodigen het woord tot de Vergadering te rigten.

De heer J. J. de Villiers, A.Pz., die met gejuich begroet werd, zeide:—

Mijnheer de Voorzitter en heeren kiezers van het distrikt Tulbagh,—Daar deze werkelijk de eerste maal is, dat ik sedert de jongste verkiezing het genoegen heb met u vereenigd zamen te zijn, zou het van van mijne zijde ondankbaar wezen, zoo ik de gelegenheid niet te baat nam om mijne opregte erkentelijkheid te betuigen voor de ernstige ondersteuning en aanmoediging, die ik bij die gelegenheid van u mogt ondervinden, en ik hoop opregtelijk, dat gij nooit reden zult hebben, om over mijn afvaardiging als uw vertegenwoordiger in de Wetgevende Vergadering leedwezen te gevoelen. Als nieuw lid in de jongste Parlementszitting kan ik niet zeggen een heel werkzaam aandeel te hebben genomen in vele der toen ter overweging voorgebragte maatregelen, achtende ik het raadzaam, door stille opmerking de kat uit den boom te kijken. Tevens echter houd ik mij overtuigd, dat mijn wijze van stemmen over al de belangrijke kwestien u genoegen zal hebben gegeven. Wat betreft zaken, voor u individueel van belang, mag ik melden, dat de petitien, die ik van u ontvangen heb voor de aanstelling van een Resident Magistaat te Tulbagh, in behoorlijken vorm zijn ingediend, de eene aan ZExc. den Gouverneur, de andere aan de Wetgevende Vergadering, en dat ik van den Kolonialen Secretaris de belofte heb ontvangen, dat hij, ofschoon er toen geen tijd was om volledig in de zaak te treden, daaraan gedurende het reces zijne ernstige aandacht wijden zou. Destijds beduidde ik den heer Sprigg de groote noodzakelijkheid der aanstelling van een Resident Magistraat voor eigenlijk Tulbagh, en de vele voordeelen, die daaraan ontleend zouden worden, zoowel door het Gouvernement als door de bewoners van het omgelegen distrikt. Sedert heeft de Regering een Specialen Vrederegter aangesteld, met welke aanstelling ik echter niets heb te doen gehad; en ik weet ook niet, of gij daarmede al of niet tevreden zijt; maar het zal mij aangenaam zijn, uwe opinie over dit of eenigerlei onderwerp te hooren, en de vragen, die gij doen moogt, te beantwoorden. Het geeft mij veel genoegen, zulk een groot aantal kiezers tegenwoordig te zien, daar het eene voor het distrikt zeer vereerende belangstelling in openbare aangelegenheden bewijst (toejuiching).

De heer J. Dijkman vernam met groot genoegen, dat de aanstelling van een specialen vrederegter niet door toedoen van den heer de Villiers was geschied. Dit ruimde een ernstig misverstand uit den weg, want velen meenden, dat de heer de Villiers, gevraagd zijnde zijn best te doen voor het bekomen van een magistraat, op eigen houtje gedacht had, dat het voldoende zou zijn, Talbagh een specialen vrederegter te bezorgen. Hij was waarlijk regt blijde, dat zulks niet het geval was.

De heer H. L. Malherbe zeide, dat het volgende onderwerp van gewigt, door de vergadering te worden besproken, was de kwestie om het eigenlijke Tulbagh van Ceres te scheiden, en die der aanstelling van een afzonderlijken Resident Magistraat en Civielen Commissaris. Er waren verscheidene heeren aanwezig, veel beter dan hij in staat deze kwestie te behandelen. De opinien van dezen zou hij zeer gaarne hooren.

De heer J. Glaeser stemde volkomen in met het door den heer Malherbe aangevoerde, en stelde, gesecondeerd door den heer J. H. Dijkman, de volgende motie voor, vertrouwende dat niet een enkele stem zich daartegen verheffen zou:—

"Naar de meening van deze vergadering is nu de tijd gekomen, waarin het noodzakelijk geworden is, dat het dorp Tulbagh met zijn veldkornetschappen tot eene afzonderlijke afdeeling wordt gemaakt, en aan de plaatselijke vertegenwoordigers wordt ten sterkste aanbevolen, deze zaak in het Parlement te behartigen."—Eenstemmig aangenomen.

De heer Malherbe stelde vervolgens voor, de volgende heeren aan te stellen als Commissie om toe te zien op hetgeen in betrekking tot deze resolutie geschiedt en met de vertegenwoordigers over dat onderwerp te corresponderen, namelijk de heeren C. Lombaard, H. A. Fagan, P. J. le Roux, J. C. Glaeser, B. Lombaard, Alleyne Yeld, J. J. de Clerk, en den voorsteller. Dit werd gesekondeerd door den heer J. C. D. Theron en eenstemmig aangenomen.

De heer J. H. Dijkman zeide dat de laatst genomen resolutie van groot belang was, omdat die zich tot het distrikt alleen bepaalde. De volgende resolutie, die hij de eer zou hebben voor te stellen, in hoedanigheid van Secretaris in dit distrikt van de Boerenbeschermings-vereeniging, was van groot belang voor de geheele Westelijke Provincie, en hij hield het voor zeker, dat die ook zonder een enkele tegenstem zou worden aangenomen, namelijk:

"Dat onze vertegenwoordigers verzocht worden om mede te werken tot het afschaffen van de brandewijn-belasting."

Gesekondeerd door den heer J. G. le Roux en eenstemming aangenomen. De heer Dijkman sprak daarop eenige woorden over de voorgestelde Conferentie en Confederatie. Het Engelsche Gouvernement zou in zulk een Conferentie een groote meerderheid hebben. De eigenlijke Transvaal, het volk van de Transvaal, zou geen stem hebben in die zaak, en de Britsche Regering zou elk voorstel dat zij begeerde kunnen doordrijven, want het zou gedaan worden door hare eigene vertegenwoordigers.

Ds. Robertson zeide, dat wij tegen Conferentie en Confederatie waren niet alleen ter wille van de Transvaal. Het hemd is nader dan de rok, en wij zijn ook ter wille van onze eigene belangen sterk tegen Conferentie zoowel als tegen Confederatie. Ging de Confederatie door en mogt er in Natal of in de grensdistrikten oorlog uitbarsten, onze zonen konden en zouden ongetwijfeld worden opgeroepen om te vechten, honderden mijlen ver weg. Wij moesten beiden, Conferentie en Confederatie, met kracht bestrijden.

De heer B. Lombaard stelde daarop de derde resolutie voor, die, door den heer P. le Roux gesecondeerd zijnde, unaniem aangenomen werd:—

"Deze vergadering, gezien hebbende uit de redevoering des Gouverneurs bij het openen van het Parlement, dat er plan bestaat, om het houden eener Conferentie van de verschillende Kolonien van Zuid Afrika voor te stellen, zoo verklaart zij zich tegen Conferentie of Confederatie, ook met het oog op de Transvaalsche aangelegenheden, verzoekende zij tevens den vertegenwoordigers, dienovereenkomstig hunne stem uit te brengen."

Ds. C. W. du Toit maakte toen eenige aanmerkingen over het goederentarief van het Westelijke Spoorwegdepartement, de verhooging waarvan in sommige gevallen 50 percent bedroeg, iets dat hij een ongehoorde handelwijze van de zijde der Regering achtte. Nadat verscheidene heeren daarover op warme wijze in denzelfden geest het hunne gezegd hadden, stelde De heer Jas. Ross de volgende motie voor, die door den heer D. W. J. Albertyn gesecondeerd en met groote meerderheid aangenomen werd:—

"Dat de vergadering tot hare grootste verwondering heeft vernomen, dat het tarief van het goederen departement van den Westelijke Spoorweg verhoogd is tot een ongehoorden prijs, en dat zij allerbeslist er tegen protesteert."

De heer J. H. Dijkman dacht, dat het van zijne zijde niet noodig zou zijn, veel in het midden te brengen omtrent de laatste resolutie, die hij het genoegen zou hebben aan de vergadering voor te stellen. Alle aanwezigen zouden gaarne met hem hun groot genoegen uitdrukken over de gelegenheid om den heer de Villiers te hooren en in hun midden te zien, en hij geloofde, dat zij alle reden hadden om met hun eersten vertegenwoordiger tevreden te zijn. Met genoegen stelde hij daarom voor:—

"Deze vergadering, het gevoelen gehoord hebbende van onzen vertegenwoordiger, den heer J. J. de Villiers A.P.z., betuigt hem bij deze haar hartelijken dank voor hetgeen door hem reeds gedaan is, en drukt haar vol vertrouwen in ZEdl. uit, vertrouwende dat hij voort zal gaan, steeds onze belangen te behartigen."

Ds. Robertson secondeerde de motie met groot genoegen. De heer de Villiers zou hem toestaan iets te vertellen. Toen zeker iemand met zijn tweede vrouw trouwde en de geestelijke in het huwelijksformulier aan passage kwam, van haar lief te hebben en in eere te houden, enz., en op antwoord wachtte, antwoordde de bruidegom: "Ja, zoolang zij zich goed gedraagt." Meer behoefde hij niet te zeggen. Hij geloofde de tolk te zijn der gevoelens van de geheele vergadering, als hij zeide dat zij volkomen tevreden was met haren vertegenwoordiger. Het gaf spreker het grootste genoegen, onze jonge Afrikaanders plaats te zien innemen onder onze voornaamste mannen. Hij herinnerde zich met genoegen, dat wij vroeger ook een de Villiers als vertegenwoordiger in de Wetgevende Vergadering hadden, een man op wien iedere ware Afrikaander reden had trotsch te zijn. Hij bedoelde Sir H. de Villiers, Hoofdregter der Kolonie. (toejuiching).

De heer de Villiers bedankte in korte bewoor-) dingen. Wat hij gedaan had, was, zeide hij, uit overtuiging geschied, en wanneer hem ooit mogt blijken, dat hij naar zijn geweten niet kon stemmen volgens het verlangen zijner kiezers, dan zou hij terstond zijne plaats als hun vertegenwoordiger inruimen (luide toejuiching.)

De heer J. C. Glaeser stelde eene dankbetuiging aan den voorzitter en den Secretaris voor, welke motie door den heer G. L. le Roux, gesecondeerd en met eenparige stemmen aangenomen werd, waarop de vergadering uiteenging na een hartelijke wisseling van handdrukken met den heer de Villiers, die toen hij de Regtzaal achter zich had, tamelijk vermoeid moet zijn geweest.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

PROF. HOFMEYR'S REIS NAAR EUROPA.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Wil zoo vriendelijk zijn den brief, door mij insloten in uw blad te publiceeren. Vernemende dat er nog personen zijn, die, om hun eigen doel te bereiken, ten stelligste beweren dat Prof. Hofmeyr als *tweede klasse* passagier naar Europa heeft gereisd, schreef ik naar den agent en kreeg het hier volgend antwoord. Of de dienaar in den wijngaard des Heeren onder het kruis en die op zoo vrome wijze ... leeren de les leest tevreden zal zijn, weet ik ... Maar dit is minder. De man verwart *gierigheid* met *nederigheid*, en hij schijnt de vroomheid te beschouwen als een dochter van *karigheid*. Gelukkig dat Prof. H. niet tot die klasse van vromen behoort; ik hoop de Stellenbossche studenten ook niet.

• • •

Cape of Good Hope, Natal, Zanzibar and East African Royal Mail Steamers.

Union Steam Ship Company, Limited,
Cape Town, May 12, 1880.

Sir,—In reply to your favour of 10th May, I have to inform you that Professor Hofmeyr travelled first class by the *Pretoria* which left here in March.

Professor Hofmeyr took a First-class Return Ticket, and booked himself in berth No. 131, which is in the forward accommodation 1st Class.

There is certainly no truth in any report stating that Prof. Hofmeyr either booked 2nd class, or had a second class cabin allotted to him,

I am, Sir,
Yours faithfully,
THOS. E. FULLER.

STELLENBOSSCHE PICNIC'S.

Aan den Redakteur.

Meneer.—Vergun mij nou een plaasie in jou koerant, en vergun mij dan ook om Afrikaan's en Hollans deur mekaar te praat, of als jij zoo goed wil wees om dit in Hollans of Afrikaans te plaas, dan is dit ook goed.—Dit kom ver ons voor voor of Stellenbosch bajaing van picnic's hou (of liever Stellenbosschers) want in twee koerante achtermekaar wordt daar gewag gemaak van picnic's, kijk maar in die een van Zaturdag die 8ste Mei kom ook een voor, onderteeken door Germano-Africanus. Maar meneer die man praat mos heeltemaal, kijk toch hoe begint hij in zijn brief om die dorp op te fijzel, en dit is maar goed, want Stellenbosch legt maar regte laag, maar als ons ook zoo wil maak om al die deugde van ons dorp op te noem en die slechte dade stil te hou dan is ons dorp ook goed. Hoe kom hou hij dan die bakleijerij op die plein achterwege, en van die reesies waar die perde oormekaar geval het, en dan zegt hij ook nog, dat Stellenbosch is een dorp dat geen lawaai maak, hij gaat er stil doorheen, maar wat zegt, Horak? Hij praat mos tegen zijn eigen brief; want als hulle zoo stil is waarom maak hij (G. A) dan zoo lawaai in die courant van een en een half kolom, ek zeg daar niks van nie maar hij wederspreek homzelf. Nou wensch ek jou koed baai, en slaap gerus.

X. Y. Z.

PER TELEGRAAFKABEL.

(*Websters Agentuur.*)

NATAL.

Pietermaritzburg, 15 Mei.

Een der bandieten die op 12 dezer ontsnapt zijn, is weer in hechtenis genomen.

Tusschen de Mayors van D'Urban en Pietermaritzburg aan den eene, en Sir George Colley, den nieuwen Gouverneur van Natal, aan de andere zijde, zijn telegrammen van gelukwensching gewisseld.

Lady Avonmore, is 14 dezer van hier vertrokken om zich vóór den 1sten Junij aanstaande bij Keizerin Eugénie te voegen.

Heel mooi weer.